

OBMURSKI TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA OBMURJE

Štev. 38 — Leto V.

Murska Sobota, 19. septembra 1952

6

Grozdje zori

DOGODKI ZADNJIH DNI

KOMINFORMISTIČNI SOSEDI so zadnje dni popustili z odprtimi izjavami na naših mejah. Tako vsaj lahko sodimo po poročilih. Zato pa prihajajo vesti onstran meja o težkem položaju, ki ga mora prenašati tamkajšnje ljudstvo. V ALBANIJU VLADA NEURADNO OBSEDNO STANJE. Albanski begunci pripovedujejo, da sedaj niti pripadniki kominformistične stranke ne morejo svobodno gibanje. Zanje izdajajo okrajni in mestni komiteji posebna dovoljenja, pa še ta samo v najnujnih primerih. Svobodno gibanje ostalega prebivalstva so oblasti še dolgo pred tem omejile. Prav tako pripovedujejo o velikih operacijah, ki jih je vlada pričela zoper upornike. Operacije vodi neki višji ruski častnik, sodelujejo pa oklopne enote, letalstvo in topništvo. Albanske oblasti seve molče o izidu teh borb. Po pripovedovanju beguncem so se bile ostre bitke predesem na hribu Muneli v deželi Miriditov. V bližini mesta Kruja je bilo ubitih več vojakov, častnik in več upornikov.

CISTKE V ROMUNIJU se bližajo svojemu tragičnemu koncu. Po nepotrjenih vesteh so te dni zaprli Ano Pauker, bivšega zunanjega ministra in člana Politbiroja, ki so jo pred tem razrešili vseh dolžnosti. Z njo naj bi bila aretirana še bivši notranji minister Georgescu in bivši finančni minister Vasiliu Luca. V Bukarešti se je pričel proces proti skupini Romunov, ki so sodelovali s tremi bivšimi ministri.

BOLGARSKE KOMINFORMISTIČNE OBLASTI nadaljujejo s svojimi zločini zoper našo državo in naš življenjski Bolgariji. Te dni so prišla podrobnejša poročila o »procesu« zoper jugoslovanskega državljana Momira Šeferoviča, ki so ga agenti bolgarske tajne policije s silo odvlekli v dvorišča našega veleposlanstva v Sofiji. Sojenje se je vršilo z izredno hitrostjo in v največji tajnosti. Tako ravnanje dokazuje, da so se kominformistične oblasti potrudile, da bi vprašanje čim prej odpravile z dnevnega reda. Obtožili so ga »vohunškega delovanja« in ga obsodili na 15 let ječe. Znano pa je, da je obtoženec z javno izjavo Združenim narodom priznal, da so njegovega sina Ivana bolgarski policijski organi strahotno mučili in ga slednjič ubili v ječi, ker ni hotel priznati obtožb, ki jih je tajna policija valila nanj.

ITALIJANSKI URADNI KROGI, POSEBNO PA TISK, so te dni dvignili mnogo prahu zaradi nekaterih odkritih in posem utemeljenih izjav maršala Tita in viceadmirala Jerkoviča ob prazniku 10. obletnice jugoslovanske mornarice. Ko je govoril o krepitvi naših pomorskih sil, je MARŠAL TITO dejal, da ne bomo nikoli segali

po tujem, ker smo socialistična država, toda svoje bomo znali braniti kot še nikoli doslej. To naj vedo oni, ki imajo določene nepošteno zahteve do našega ozemlja, ki mislijo, da se pri nas ni nič izpremenilo. V podobnem duhu je napisal maršal Tito tudi poseben članek, ki sta ga objavila »Borba« in »Vjesnik«. VICEADMIRAL JERKOVIC je na svečani akademiji v Splitu med drugim opozoril na to, da predstavlja SZ in Italija, kar zadeva Jugoslavijo, s svojo agresivnostjo enoten tabor. Če k temu dodamo, da v Italiji zaradi prevrgljivosti voditeljev nikdar nikomur niso bili zavezniki, tedaj je popolnoma jasno, da je mir na Jadraru dvakrat ogrožen.

Te in še nekatere izjave so torej pograbil v Italiji, da bi brži prikazali, kako naše vodilne osebnosti »žalijo Italijo«, kakor je to v Strasbourgu izjavil te dni vladni predsednik De Gasperi. Maršal Tito je na te izjave odgovoril v svečanem govoru v Dolenjskih Toplicah, ko je poudaril, da ima menda pravico govoriti o bridkih izkušnjah v času, ko še niso v celoti izginila znamenja italijanskega barbarstva med drugo svetovno vojno pri nas in ko matere še hodijo v črni. Svoje nenasitne želje po tujem pa kaže Italija tudi s tem, da trdovratno zavrača vse predloge, ki jih je ponudila naša vlada, posebno predlog o skupnem upravljanju Trsta, s katerim bi ob sedanjih pogojih lahko rešili to za stvar miru tako važno vprašanje.

Čitalčeve oči se še vedno prav rade uprejo na srednji Vzhod. V EGIPTU je nova vlada generala Nagiba pričela izvajati agrarno reformo ter se s posebnim zakonom vmešala v vprašanje egiptovskih strank. Doslej pa še ni spregovorila o svojih bodočih odnosih do Vel. Britanije. Dr. MOSADIK skuša te dni s pomočjo nacističnega finančnika dr. Schachta razčleniti gospodarsko in politično stanje v deželi. Le-ta pripo-roča, naj bi izdajanje novih bankovcev naslonili na petrolejsko, a ne na zlato podlago. O konkretnih ukrepih, s katerimi bo rešil sedanje perzijsko gospodarsko krizo, bo dr. Mosadik govoril čez nekaj dni na seji parlamenta. Znaki, da pre-veva srednji Vzhod novi duh, se pojavljajo tudi v LIBANU, kjer je moral dosedanji nasprotnik naprednejših reform Sami Solk odstopiti. Vprašanje nove vlade še ni rešeno.

Nekdanja italijanska kolonija v Afriki ERITREJA se je s 15. t. m. priključila po določbah OZN Abesiniji (Etiopiji) kot federalna država. S tem se je za vedno končalo obdobje kolonialne sužnosti. TUNIŠKI BEJ vztraja na tem, da so francoske reforme za Tunis za tuniško ljudstvo nesprejemljive. Tuni-

VELIČASTNA PROSLAVA V DOLENJSKIH TOPLICAH

Cez 250 tisoč ljudi iz vseh krajev Slovenije se je v nedeljo zbralo v Dolenjskih Toplicah. Ceste proti Novemu mestu in Toplicam so bile že v soboto polne avtobusov, osebnih avtomobilov, motoristov, kolesarjev, pešcev in vozov. Vsa ta povodenj se je valila proti Dolenjskim Toplicam, kjer je bil cel kraj ob Krki dobesedno prenapolnjen. Vsak kotiček ob gozdu, ob reki, v hišah in bližnjih krajih je bil do zadnjega zaseden. Godbe na pihala, harmonikarji in drugi muzikanti so se oglašali na vsakih nekaj metrov, da je imej človek, ki je stal na hribu nad Toplicami, vtis, da so vse godbe iz Slovenije zbrane v Toplicah. Številni avtobusi in druga vozila, ki so se v kolonah prebijala iz Novega mesta proti Toplicam, pa so nudila pregled nad vsem uporabnim vozilnim parkom republike.

V soboto zvečer so bile priredbe in akademije v Dol. Toplicah, Novem mestu in v vseh večjih partizanskih krajih ob Krki. V Dolenjskih Toplicah so si skupine bivših borcev prižgale na stotine in stotine tabornih ognjev, številni paviljoni raznih podjetij, ki so nudila postrežbo, pa so bili oblegani prav do jutranjih ur.

Lepo vreme v nedeljo zjutraj je napovedovalo prihod novih skupin. Te so se pričele že v zgodnjih jutranjih urah valiti proti Dolenjskim Toplicam. Vse skupine, ki so obiskale partizanske kraje okoli Novega mesta, so se z godbami kakor plaz vsule po vseh cestah, poleg teh pa so se na cestah pojavile nove kolone avtobusov in drugih vozil. Prihajali so novi vlaki iz Ljubljane, Jesenice in Primorske. Do 9. ure dopoldne se je v Dolenjskih Toplicah zbralo toliko ljudi, da so bile skorajda neprehodne vse poti, travniki in gozd okoli slavnostnega prostora. Borci prvih slovenskih brigad so se skupaj s svojimi stariji komandanti in komandirji zbirali ob

Krki in na čelu z godbami prihajali na slavnostni prostor pred tribuno.

Kmalu po 9. uri so se pričeli zbirati okoli slavnostne tribune starji voditelji slovenskega partizanskega gibanja, člani vlade, CK KPS in Prezidijska ljudske skupščine. Ob 10. uri je prispel na slavnostni prostor tudi maršal Tito, poleg njega pa so prišli predsednik vlade LRS Miha Marinko, član Politbiroja CK KPJ Boris Kidrič, generala Otmar Kreačič in Milan Terzić z večjim številom oficirjev JLA.

Nepregledna množica, ki se je zgnela na jasi pred slavnostno tribuno, je navdušeno pozdravljala prihod maršala Tita in drugih visokih predstavnikov Partije in oblasti. Množica ljudi pa je ostala v okrilju gozda, ker jasa ni nudila več nobenega prostora. Mnogi so splezali na drevje in od tamkaj opazovali slavnostno tribuno in pred njo zbrane borce prvih slovenskih brigad. Mnoge skupine pa so se sedle na vzpetine nad Dolenjskimi Toplicami in od tamkaj sledile govoru maršala Tita.

Po raportu komandanta prvih slovenskih brigad, narodnega heroja Franca Hočevarja, ki ga je predal tov. Titu, je ta po uvodnem govoru narodnega heroja Jožeta Borštnerja stopil burno pozdravljen pred mikrofon.

V svojem govoru je tov. Tito uvodoma naglasil velik prispevek slovenskih brigad v borbi z okupatorji in spomnil zbrano množico na težke, a slavne dni bojev in zmag jugoslovanskih narodov. Njegove besede so se priklenile sluhernega poslušalca in vzbujale vaj navdušenja in veselja. Ko je govoril o naših trenutnih težavah, je maršal Tito opozoril na to, da je treba čimprej zaključiti gradnjo objektov petletnega plana in

stremeti za tem, da bomo čim bolj gospodarsko neodvisni glede naših potreb. Tov. Tito je opozoril tudi na težave, ki so nastale po sporu s SZ in poudaril, da je prekinitev s Sovjetsko zvezo bila nujna, za nas koristna in da je bila izvršena v pravem času. V svojem govoru se je maršal Tito dotaknil tudi nezaznavanja nekaterih ljudi na Zapadu, ki prihajajo v našo državo in v svojih intervjujih izražajo nekake težnje po prevzemanju zapadnjaških oblik družbenega življenja. Tov. Tito je jasno poudaril, da smo mi socialistična država in da imamo svojo socialistično demokracijo, ki se bistveno razlikuje od formalne zapadne demokracije po tem, da pri nas neposredni proizvajalci sami upravljajo proizvodnjo.

Vsa zbrana množica je navdušeno pritrjevala tov. Titu, ko je poudaril, da si bomo svojo bo-

da naj tov. Tito spregovori tudi o Trstu, se je Maršal dlje časa zadržal na tem vprašanju. Poudaril je, da je naše stališče glede Trsta ostalo isto. Želimo, da bi Italija ustvarila pogoje, da se začno boljši odnosi med obema sosednjima državama. Ko je govoril o posledicah denacionalizacije našega prebivalstva, je tov. Tito poudaril, da je kondominij edina mogoča in koristna rešitev, ker imamo vso pravico, da popravimo posledice fašističnega raznarodovanja v Trstu in ker je Trst življenjskega pomena za naše gospodarstvo. Prikazal je tudi pisanje Italijanskega tiska, ki hoče v sedanjem položaju izkoristiti pristop Italije k Atlantskemu paktu za izsiljevanje in zavajanje Italijanskega javnega mnenja. Tov. Tito je obsodil tak način propagandnega delovanja in poudaril, da je propaganda za Trst posledica neurejenih gospodarskih in političnih razmer v Italiji. Tako je tov. Tito povedal primer italijanskega časopisa, ki se pridruži propagandni akciji reakcionarnih krogov Italije, da naj bi zapadni zavezniki izkoristili sedanji položaj Jugoslavije za izsiljevanje glede tržaškega vprašanja. Tov. Tito je na to odločno rekel, da si jugoslovansko ljudstvo ne bo dalo nikoli dikti-rati in da je prav napačna zahteva tistih, ki svetujejo zaveznikom, da naj z eno roko ponujajo kruh, v drugi pa drže palico. »Mi nismo od nikogar sprejemali kruha pod pretjeto palice in ga tudi nikoli ne bomo,« je izjavil Maršal.

Na koncu svojega govora je maršal Tito izrazil željo po sodelovanju v vsem narodi na enakopravni osnovi, ki je potrebna za ohranjanje miru v svetu. Z vzklikom enotnosti in trdnosti naš Federativni ljudski republiki Jugoslaviji je med burnim odobravanjem in vzklikanjem zaključil svoj govor.

Po govoru so mešani pevski zbori ob sodelovanju godbe na pihala ljudske milice zapeli nekaj partizanskih pesmi. Tovariš Tito se je nato poslovil in po svečanem kosilu, na katerem so prisostvovali stari borci prvih partizanskih brigad, zapustil Dolenjske Toplice.

V popoldanskih urah so pričele odhajati prve kolone avtomobilov iz Dol. Toplic. Množica ljudi pa je še do pozne noči ostala na Krki, nekatere skupine starih borcev pa so ostale še nekaj dni v Toplicah in drugih partizanskih krajih na Dolenjskem.

Proslave slovenskih brigad v Dolenjskih Toplicah se je udeležilo tudi okrog 2500 ljudi iz soboškega in ljutomerskega okraja.

V snežnem metežu
B. Jakac

VSEM DELODAJALCEM IN DELAVCEM!

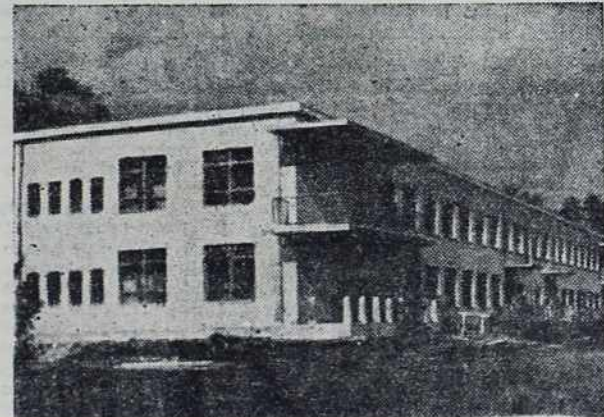
10. septembra 1952 smo začeli izdajati nove delovne knjižice za področje soboškega okraja. Po novih predpisih mora imeti delovno knjižico vsakdo, ki je že v delovnem razmerju, kakor tudi oni, ki žele zasnovati delovno razmerje. Zaposlitev brez delovne knjižice je prepovedana, kršitelji teh predpisov pa bodo najstrožje kaznovani.

Mladolentniki, ki še ne posedujejo osebnih izkaznic in želijo imeti delovno knjižico, si morajo najprej oskrbeti osebno izkaznico, brez katere se delovna knjižica ne more dobiti.

Delavci in uslužbenci z daljšo delovno dobo morajo to dokazati z originalnimi listinami. Dokazovanje delovne dobe s pričami se je posluževati le v skrajnih, nezgodnih primerih.

Delavci, zaposleni pri manjših obratih ali zasebnih delodajalcih, naj takoj začnejo z zbiranjem listin, potrebnih za dokazovanje delovne dobe, da jih bodo na poziv lahko takoj predložili.

OLO M. SOBOTA
Oddelek za ljudsko zdravstvo in socialno politiko

Zgradba nove bolnice v Murski Soboti — dokončana

ško in maroško vprašanje je že vključeno v začasni dnevni red zasedanja Generalne skupščine, kjer bodo predvsem arabske in nekatere azijske države nastopile proti ostanom starih kolonialnih metod nekaterih držav-skrbnic nad nesamostojnimi ozemliji.

V AMERIŠKI VOLILNI KAMPANJI je nastopil majhen preobrat. Poročajo, da sta se general Eisenhower in senator Taft sporazumela. Taft bo podpiral Eisenhouerja in agitiral zanj, Eisenhower pa se je odpovedal nekaterim svojim zu-

nanjepolitičnim nazorom in stališču do notranjih ameriških vprašanj. Znano je, da je Taft imenoval demokrate »socialiste« zaradi njih naprednega gledanja, kar zadeva socialne zaščite delavcev in borbe delavskih sindikatov zoper samovoljo delodajalcev. Republikanci nameravajo prodrati s svojimi obljubami o znižanju davkov, izdatkov za oborožitev in ukinitvi državne kontrole nad proizvodnjo, demokrati pa se lahko ponašajo s svojim več kot 18 let trajajočim vladanjem v najtežjih časih.

dočnost gradili sami, da bomo sami odločali, kakšno bo življenje pri nas in da nam nima nihče pravice vsiljevati demokracije, ki je za pojmovanje naših ljudi nesprejemljiva. »Mi imamo svojo demokracijo, svojo socialistično demokracijo,« je poudaril Maršal, »in stremeli bomo za tem, da bomo postopoma to demokracijo še bolj razvili in okrepiili. Prav zaradi tega pa se moramo v gospodarskih potrebah čim bolj postaviti na lastne noge, ker nečemo biti privesek velesil, ampak enakopravni člani med državami in narodi, ki stremijo za sodelovanjem in prijateljskim zblizanjem.« Ko je nekdo izmed zbranih vzkliknil,

Nad 13 tisoč obiskovalcev II. gospodarske razstave v Ljutomeru

V ponedeljek, dne 8. septembra zvečer, so v Ljutomeru slovesno zaprli drugo gospodarsko razstavo po osvoboditvi. Tokrat je pred sto gledalci nastopila folklorna skupina iz Beltincev s prekmurskimi narodnimi pesmi. Publiko je gostujoče plesalce nagradila s ploskanjem Mnogi gledalci pa so celo izrazili željo, da bi jih Beltinci še večkrat obiskali in prikazali prekmurske ljudske običaje.

Po nastopu so pohvalili in nagradili najboljše razstavljalce, ki so dali na razstavnih prostor zares kakovostne izdelke. Prvo nagrado je osvojila občinska mizarska delavnica iz Apač, ki je razstavila moderno spalnico. Njej sledijo obrtniki Anton Mulce, strojni ključavničar iz Verčca (razstavil je precizne dele raznih strojev in osi), Anton Canjkar, mizar iz Bratoncev pri Kostanju (pohištvo za jedilnico), Konrat Repa, mizar za mlinске naprave iz Drakovca (čistilec za žito), Drago Ludvik, ključavničar iz Ljutomeru (velike navadne in male »Wertheim«-ključavnice) in Veronika Vučko, zasobnica iz Ljutomeru (vezenine in prtičke). Od kmetov so bili nagradjeni Vinogradniško gospodarstvo iz Radgone (kakovostna

buteljna vina in sadje), podjetje »Mlekopromet« iz Ljutomeru (sir in čajno maslo) in Semenska postaja iz Ljutomeru (prvovrstna priznana semena). Med družbenimi organizacijami, ki so sodelovale na razstavi, je ocenjevalna komisija prisodila prva mesta Okrajni lovski zvezi, Čebelarskemu društvu in Ljudski prosveti iz Ljutomeru. Razstavniki pa je nagradil tudi vajence Antona Kovačiča, učenca v ljutomerskem invalidskem podjetju; Vlada Ozmeča iz mestnega mizarskega podjetja v Ljutomeru in Antona Lašiča, vajenca v mizarski delavnici OZZ v Ljutomeru. Vsi so prejeli diplome in denarne nagrade.

Letošnja gospodarska razstava je obiskalo nad 13 tisoč ljudi iz Prlekije in ostalih krajev.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 18. do 25. septembra: V splošnem nestalno s pogo- stimi padavinami. Deževno vreme se pričakuje okoli 18., med 21. in 23. ter od 25. septembra dalje. Lepo vreme se pričakuje okoli 19., in 20., ter 24. septembra.

PREMIER VI. KONGRESOM KPI

Pretekli terek je bil v Ljutomer- skem Domu kulture odprt partijski sestanek, kjer so člani Partije in uslužbenci okrajnega ljudskega odbora kritično ocenili delo svoje partijske organizacije in sprejeli več obveznosti v čast VI. kongresa Partije.

Po poročilu sekretarja partijske organizacije, tov. Franka, ki je govoril o uspehih naše Partije na vseh področjih družbenega dela in o zunanjih politikah od V. kongresa dalje pa do danes ter se dalj časa pomudil pri uspehih in napakah partijske organizacije okrajnega ljudskega odbora, je v razpravi govorilo več komunistov in nepartijscev.

Tov. Verdec je potem, ko je kritično ocenil poročilo tov. Franka, govoril o vzgojnem delu v partijski organizaciji. Komunisti, kakor tudi nečlani naj bi se neprestano vzgajali, tako da bodo kos svojim odgovornim nalogam. Treba je izboljšati vsebino dela v okviru ljudskega odbora. Uslužbenci bodo morali bolj poznati naše zakone in uredbe, toda ne samo kot črke na papirju, temveč tudi njihovo revolucionarno vsebino.

All nas je „Prekmurski teden“ res razočaral?

Vsak velik dogodek najde svoj odmev med ljudstvom — in tako ga je našel tudi letošnji „Prekmurski teden“. Začetne besede tega sestavka sicer niso moje; povzel sem jih iz uvoda v članek nepodpisane dopisnice, objavljenega v 208. številke „Ljubljanskega dnevnika“ z dne 2. septembra 1952 pod lepo zvečenim in vabljivim naslovom „Prekmurci o Prekmurškem tednu“.

O tem članku — in njegovem avtorju — bom zapisal nekaj vrstic.

Mogoče bo kdo dejal, da ni vredno dajati tolikšnega prostora v listu omenjenemu članku. Tudi sam sem tega mnenja in bi ostal kar pri njem, če bi pisec svojim izlalom dal tudi svoje ime. Ker pa govori — vsaj po naslovu sodeč, v imenu Prekmurcev in ker med te prištevam tudi sebe, mi vest ne da miru. Vendar poudarjam: ne v imenu Prekmurcev, le svoje lastno mnenje bom povedal.

Ne trdim, da v organizaciji in izvedbi „Prekmurškega tedna“ ni bilo pomanjklivosti. Niti ne odrekam piscu članka in vsem ostalim pravice do pravilne kritike teh pomanjklivosti in napak; saj se na njih učimo, vzporedno z uspehom pri vsakem delu so nam dragocena izkušnja za izogib podobnih nevedstnosti v bodoče. Ne gre mi pa v glavo to, da nekdo tako strokovno »kritizira napake«, ki v resnici veličini dela niso niti malo pomembne in kar je še hujše, da v imenu 100.000 prebivalcev cele pokrajine obsodi »Prekmurski teden« za malo boljše pripravljeno polomijo.

Le kam drugam, kot v polomijo spadajo naslednja »dejstva«:

Šele v zadnjih treh dneh zvedo Prekmurci, kaj sploh bo na tem nesrečnem tednu, zato je tri dni pred začetkom razstavišče še malodane prazno, nato ga le zalije poplava razstavjalcev, ki se prerekajo, nadlegujejo drug drugega, reklamirajo in končno odvažajo vse svoje predmete zopet domov — verjetno po principu »kufre gor, kufre dol« in slednjic, kar je po vsem tem popolnoma razumljivo, zajame vse skupaj naravnost brezglavo vrvenje. Ko v zadnji noči le srečno postavijo vzdolž ulice drogove z zastavami, vrvenje ne preneha niti tik pred otvoritvijo in kljub vsej naglici se program ne odvija po predvidenem vrstnem redu.

Da bo mera poplnejša, stopi med zarotnike zoper na hitro pripravljeno »Prekmurski teden« še oder; pogrezne se pod nogami plesalcev. In kaj naj potem še preostane razočaranim obiskovalcem, kot strah pred poškodovanimi nogami in iskanje tlažbe pri prekmurski glasbi, ki jo izvaja ciganska godba Baranja in tako dalje.

Tu ne morem mimo hudomušnosti. Tudi sam sem bil svojčas vnet poslušalec ciganske godbe; ne gre mi pa le v glavo, od kod prihajajo prekmursko glasbo sembe, rasppe, rumbe in podobne plesne novotarije. Pa še to! Ubogi orkester Slovenske filharmonije in vsi ostali slovenski orkestri z domačim orkestrom SKUD »Štefan Kovač«, ki imajo tako resnega tekmeča v soboški ciganski godbi.

Vprašam se: ali je res v tem bistvo »Prekmurškega tedna«? Ali so res te »napake« bistveno važne in tako omembe vredne?

Mesto Komunista je v društvih in množičnih organizacijah

postati svoje člane v boj, ki ga bomo v naših društvih, in hkrati zahtevati obračun njihovega dela. Tudi sprejemanje novih tovarišev v Partijo so ponekod smatrali zgolj za formalnost. Tako so v Partijo vstopili nekateri tovariši, ki niso bili dovolj nalogom partijskega, pa tudi taki, ki se pred vstopom niso znebili verskih in drugih nazadnjaških predsodkov. Če taki člani niso bili deležni pomoči partijske organizacije in starejših članov, so postali molččji, nedelavni, nedisciplinirani in sčasoma obremenjeni z lastnostmi, ki niso svojstvene članu Partije.

Kakor je povedal tov. Štebih, so komunisti v preteklem času premalo pomagali našim društvom in množičnim organizacijam. Tudi partijska organizacija pri OLO ni vodila računa o tem, koliko njenih članov dela v društvih in koliko so se pri delu med množico že uveljavili. Po pomembnih podatkih dela od 72 članov in kulturno-umetniškem društvu 6 članov, v društvu »Partizan« 2 člana, v lovski družini 6 članov itd. Iz teh skromnih podatkov se da sklepati, da si posamezni člani Partije niso znali s požrtvovalnim delom zagotoviti idejnega vodstva v društvih in množičnih organizacijah. Tovariš Pavlica je v razpravi poudaril, da je delovno torišče komunistov tam, kjer se zbira množice. Partija mora

poslati svoje člane v boj, ki ga bomo v naših društvih, in hkrati zahtevati obračun njihovega dela. Tudi sprejemanje novih tovarišev v Partijo so ponekod smatrali zgolj za formalnost. Tako so v Partijo vstopili nekateri tovariši, ki niso bili dovolj nalogom partijskega, pa tudi taki, ki se pred vstopom niso znebili verskih in drugih nazadnjaških predsodkov. Če taki člani niso bili deležni pomoči partijske organizacije in starejših članov, so postali molččji, nedelavni, nedisciplinirani in sčasoma obremenjeni z lastnostmi, ki niso svojstvene članu Partije.

Kako je povedal tov. Štebih, so komunisti v preteklem času premalo pomagali našim društvom in množičnim organizacijam. Tudi partijska organizacija pri OLO ni vodila računa o tem, koliko njenih članov dela v društvih in koliko so se pri delu med množico že uveljavili. Po pomembnih podatkih dela od 72 članov in kulturno-umetniškem društvu 6 članov, v društvu »Partizan« 2 člana, v lovski družini 6 članov itd. Iz teh skromnih podatkov se da sklepati, da si posamezni člani Partije niso znali s požrtvovalnim delom zagotoviti idejnega vodstva v društvih in množičnih organizacijah. Tovariš Pavlica je v razpravi poudaril, da je delovno torišče komunistov tam, kjer se zbira množice. Partija mora

pa bo treba oživeti tudi mladinsko organizacijo in ustanoviti društvo prijateljev mladine. V teh organizacijah naj bi pomagali predvsem mladi člani Partije. Mnogi mladinci in celo šolski otroci so prepušteni vplivom ceste in slabe družbe. Saj ni malo primerov, ko jih v učnem času najdemo v gostilnah in zabavnih prostorih, kjer pijančujejo in se na neprimeren način izživljajo. Zaletoletimo med njimi tudi na otroce nekaterih uslužbencev. Več tovarišev, med njimi tov. Podleskova, je povedalo, da so voljeni organi v ljudskem odboru mnogi bolj delavni kot upravni aparat. Temu so delno krive razmere v zvezi z reorganizacijo ljudskih odborov, največ pa seveda pomanjkljivost pri vzgojnem delu med uslužbenci. Večina navzočih članov Partije, ki so sodelovali v razpravi, se je izrekla za vzgojno delo v študijskih krožkih. Spoznavanje naših zakonov je stvar delovnih sestankov, v študijskih krožkih pa se bodo komunisti poučili v temeljnih naukih marksizma-leninizma. Prav tako so osvojili predlog, da naj partijska organizacija razpiše anketo, v kateri naj bi partijski povedali, za katera društva so se odločili.

Odprti partijski sestanki v Lendavi

Telega pa so organizirali za delovno številine izlete z veliko udeležbo.

Tudi skrb za vzgojo delavcev ni ostala na samem. Na številnih študijskih sestankih so obravnavali razna važna vprašanja, skrbijo za tisk in branje knjig.

To dokazuje, da stoji v podjetju »Konstruktor« partijska organizacija v čvrsti povezavi in na čelu delovnega kolektiva in da pri tem dosega vidne uspehe.

V živahnem razgovoru, v katerem so sodelovali člani in nečlani, so razpravljali tudi o liku komunista in se ustavljali na poedinih primerih, na zaključku pa so sprejeli ustrezne sklepe za bodoče delo.

Partijska organizacija v Stročji vasi pred novimi nalogami

Pred kratkim so v Stročji vasi zborovali komunisti in člani množičnih organizacij. Na odprtem partijskem sestanku so izvolili tudi vodstvo osnovne partijske organizacije.

Čeprav je bil to prvi partijski sestanek v letošnjem letu, so se komunisti nanj zelo slabo pripravili. Tovariš, ki je bil na predvolilnem sestanku zadolžen, da okraši dvorano, je na svojo obveznost pozabil. Tudi sekretar organizacije se za to ni pobrigal. Namesto da bi se udeležili odprtega sestanka, je odšel rajši v Toplice, čeprav je dobro vedel, da bodo komunisti tokrat volili novo vodstvo. Nič boljše se ni pripravilo ostalo članstvo. Ze neokrašena dvorana je ustvarjala videz, da v partijski organizaciji ni nekaj v redu. Pa tudi udeležba je bila malo-

številna, saj je 5 komunistov nepravilno izostalo. Od nepartijscev je sestanku prisostvovalo le 7 žen.

Iz poročila, ki ga je prečital namestnik sekretarja tovariš Lebar, je bilo razvidno, da je osnovna partijska organizacija zanemarjala politično delo v množici. Posledica tega je očitna v slabem delu Osvobodilne fronte, Ljudske mladine in drugih društev, ki so nekoč prednjačile v okraju, letos pa popolnoma zaspala. Partijska organizacija se je premalo brigala za to, da bi bili sprejeti v Partijo nekateri zavedni frontovci in mladinci, ki so v preteklosti dosegli več uspehov in dobili mnogo priznanj in pohval za svoje nesebično delo v korist

Ivaniski volivci pišejo...

Po razpustitvi krajevnih ljudskih odborov se je pri nas mnogo govorilo, da bodo nove občine lažje in uspešneje delale v korist svojih volivcev. Toda Ivanjčani smo se razočarali. Napake, ki so jih zagrešili nekateri odborniki občinskega ljudskega odbora v Ivanjcih, pri razpisu tretje davčne akonacije, nam bodo še dolgo ostale v spominu. Morda se boste še vprašali, zakaj? Na to vprašanje bi naši volivci odgovorili: »Dokler bosta v naši vasi odločala le dva človeka, ki sta se uvedla za mizo in v skladu s svojimi željami predpisovala davke, ne moremo biti zadovoljni!« Sicer pravijo, da so davke predpisali po velikosti posestev, ne glede na dohodke

Kaj pravite k temu?

Kakor povsod po naših vaseh in mestih, smo se tudi v Beltinčih pripravljali za obisk Dolenjskih Toplic ob veliki proslavi slovenskih brigad. Čim smo prejeli navodila, smo postavili štab za pripravo proslave, t. j. obiska, in se istega dne tudi sklicali sestanek tega štaba, zavedajoč se, da je treba k delu resno pristopiti in ne podcenjevati tega velikega slovenskega praznika. Od vseh štirinajstih članov štaba so se tega sestanka udeležili vsi, razen šolskega upravitelja v Izakovcu, mu je tovariš upravitelj energično odklonil sodelovanje pri tej manifestaciji, češ, da si on sedaj gradi stanovanjsko hišo in da zato ne utegne.

Kaj pravite k temu? Ali so to upravni razlogi in ali je s tem zadoščeno vsem nalogam prosvetnega delavca na vasi, v tem primeru celo šolskega upravitelja? Beltinčani, katerim je pri srcu razvoj in napredek vse naše občine, sodimo, da niso. Le poglejmo! Tovariš Šreš ne sodeluje pri delu množičnih organizacij, odkima se kulturno-prosvetnemu delu. Ves čas po osvoboditvi je brez vsake odškodnine izkoristil 1,60 ha obdelovalne zemlje, ki je last splošnega ljudskega premoženja, poleg tega pa je prejemal celotno zajamčeno preskrbo, posebej nepravilno; ljudskim odbornikom, ki so ga na to opozorili, pa je celo grozil, da mu nič ne morejo. Res, čudno mišljenje ima tovariš šolski upravitelj.

pravkoplačevalcev in kakovost zemlje. Kako naj jim verjame-mo, če pa smo priče pristranskega dela, v katerem igrajo glavno vlogo prijateljstvo, poznanstvo, boterstvo in sorodniki? Evo, primer: bivši predsednik ljudskega odbora Kosar je ščitil svojega botra Merčnika, bogatega kmeta, ki poseduje več ornih njiv in dve vinskičariji. Njemu je predpisal toliko davka kot Trstenjakovi z manjšim posevstvom in majim vinogradom, v katerem je letos posebla vinska trta. Večjemu kmetu Koblerju je odmeril prav toliko davka kot tov. Obramu, čeprav ima prvi dve vinskičariji in vsa zemlja v dolini, drugi pa manjše posestvo s slabo donosnim vinogradom. Tudi odbornik Casar se je znal zaščititi. Po svoji volji se je ustrel v skupino kmetov, ki posedujejo od 5 do 8 ha zemlje, čeprav bi po vsej pravici spadal v naslednjo večjo skupino. Njemu enaki posestniki s hribov so mnogo bolj obdavčeni. Kdo je tema dvema odbornikoma dovolil, da odločata o stvareh, ki se tičejo vseh volivcev? Pri nas smo bili pač bolj zadovoljni, ko so davčne obveznosti predpisovale vaške komisije, to je zastopniki davkoplačevalcev, ki so najbolj poznali razmere na posameznih kmetijah. Zakaj tudi zdaj ne ravnaajo tako?

Tudi zbori volivcev so pri nas utonili v pozabo. Resnici na ljubo lahko povemo, da v Ivanjcih še nismo imeli zbora volivcev, odkar je prevzel oblast novi občinski ljudski odbor. Smo napredni, kajne? Menimo, da bi delovno ljudstvo lahko izvedelo, kaj in kako delajo izvoljeni zastopniki in uslužbenci v ljudskem odboru. Zdi se nam, da naši občinski možje malo mislijo na svoje dolžnosti do volivcev. Morda se bojijo zdrave kritike, ki bi prišla na dan, če bi se posvetovale z ljudmi, ki so jim dali zaupanje? Poslušili so se rajši neučinkovite zveze z volivci: oznanila pred cerkvijo! Tovariši uredniki! Vprašamo Vas, ali bomo odsihod res morali hoditi k maši, da bomo tam iz oznanila izvedeli za dolžnosti, ki jih imamo do skupnosti? Tako oboščanje volivcev o delu in ukrepih ljudskega odbora je po našem prepričanju slabo izbrana zveza in slej ko prej voda na mlin farovžu in njegovim podpornikom. Kako pa bodo za novice izvedeli ljudje, ki ne hodijo v cerkev? O tem odborniki menda niso razmišljali, sicer bi sklicali zbor volivcev in tam poročali o svojem delu. Zares, dobro izbrana prilika, da se izognejo kritiki volivcev!

Pa naše ceste in brvi! Čeprav so bili odborniki že večkrat opozorjeni, da je treba popraviti brvi čez Ščavnico in most proti Zgornjim Ivanjcem, niso doslej ničesar storili, da bi se začelo z delom. Ni treba dvomiti, da bi volivci radi pomagali, če bi jih kdo na to opomnil. Našim odbornikom bi priporočali, da se ozreje v sosednjo radgonsko občino, kjer so pred dnevi popravili vse ceste in postavili most čez Ščavnico. To je zares vzpodbuden vzor pridnosti volivcem, ki se ramo ob rami z ljudskim odborom bojujejo za napredek svoje občine. Ali jih ne bi mogli posnemati?

V našem ljudskem odboru pa ne bi smelo biti mesta za ljudi, ki se niso odrekli izkoriščanju sočloveka. Tako ne more imeti zaupanja gospod Bračič, mlinar in bivši »blokleiter« iz Ivanjševca, saj je ljudem ostal v spominu iz časa okupacije, ko je v družbi Kozakov ustrahoval naše ljudi. Še bolj pa se čudimo, kako je mogla priti v občinski ljudski odbor tovariš Jaukova, ki je ob razpustitvi KLO zapustila precejšen primanjkljaj pri davkih. Sicer se pa temu ne smemo čuditi, saj je prav sedela v družbi moških pri sladki kapljici. Taki ljudje naj imajo danes oblast v naši občini? Menimo, da je že zdaj treba misliti na to, koga bomo izvolili v bodoči ljudski odbor. To naj bi bili poštenjaki in skrbni ljudje iz naše sredine.

Uspela gasilska prireditve je bila zadnje nedelje v Soboti. Tekmovanju soboških gasilskih enot, ki se je odvijalo pred novim gasilskim domom, je z zanimanjem sledila velika množica Sobočanov. Škoda le, da je bilo tekmovanje ravno v času proslave slovenskih brigad na Dolenjskem, ker bi sicer prisostvovalo tekmovanju gotovo še večje število gledalcev. Kljub temu pa lahko štejemota nastop med uspele gasilske prireditve. Jože Vild

PO PREKMURJU IN PRLEKJI

Alojzija Loparnikova

TEDENSKI KOLEDAR

Se enkrat: komu v dobro gre tak zaslužek?

V 35. številki našega tednika (dne 29. avgusta t. l.) je bil pod rubriko »Beseda naših bračev« objavljena kratka povest pod naslovom »Pisec dopisa daje k že objavljenemu članku naslednje pojasnilo: odkupljene prašiče ni prodajalo po navedeni ceni soboško podjetje za odkup kmetijskih pridelkov na veliko, temveč je od navedenega podjetja prevzelo prašiče prodajala kmetovalcem Kmetijska zadruga Vuhred na Pohorju po ceni 140 dinarjev za kilogram žive teže.

Pojasnilo k članku „Kdo je kriv slabih razmer“

Pod gornjim naslovom je bil v »Ljudskem glasu« z dne 24. januarja t. l. objavljen članek našega dopisnika J. R., v katerem govori o takratnih razmerah v navedeni zadrugi. Pred dvema mesecema prejel od istega dopisnika naslednje pojasnilo, ki ga objavljamo v celoti:

K članku »Kdo je kriv slabih razmer v KDZ Janhova«, objavljenem v 4. številki »Ljudskega glasu« z dne 24. januarja 1952 se pojasnjuje, da navedbe o sorkridvi zadržanika Prezeli Alojza v zadevi pogina zadržanega konja niso točne, ker tega pogina ni zakrivil navedeni Prezelj, niti njegova žena Frančiška sama kriva za slab napredek svinjerjence, temveč leži odgovornost za to na ostalem zadržanem vodstvu, katerega predsednik je bil Janez Debeljak. Sam proces proti razdiračem janhovske zadruge pred Okrajnim sodiščem v Radgoni maja letos je v pravi luči prikazal pisano družino ljudi, ki so janhovsko zadrugo privedli v tako slab položaj. Pisec navedenega članka je hotel le osvetliti vzkroke, ki so privedli zadržano gospodarstvo v take razmere. To je potrnila tudi sama razprava pred sodiščem, ko so bili razdirači kot Metlikovec Silvo in drugi obsojeni na zaporne kazni. Neumno poročanje v zadevi Prezeljevih pa so povzročili napadni podatki, ki jih je pisec prejel.

„Via mala“ na Ljutomerškem odru

Pred kratkim smo v Ljutomeru gledali Kmitelovo dramo »Via mala«. Nam preprostim gledalcem bo ta igra ostala trajno v spominu. Kar iznenadilo me je, da smo videli, da znajo naši igralci zaigrati tako doživljeno in umetniško. Najbolj nas je zadovoljila Hana (Novakova), ki je na višku drame znala mnogim gledalcem privabiti solze v oči. Če je vladala ves čas v nabitni polni dvorani, in so gledalci s pridržano sapo sledili izvajanju, potem lahko rečemo, da je bilo igranje vseh igrancev res dobro. Zasluze za ta uspeh naše gledališke družine gre, kot pravijo igralci, režiserju Petru Malcu, ki je kot gost v našem mestu vložil ves trud in ob svojem bogatem znanju in umetniški nadarjenosti dosegel ta lep uspeh. Režiserju in igralcem čestitamo! Želimo še več takih iger.

Z »Veselim teatom« pa nisimo bili nič kaj zadovoljni. Sliši se, da so se igralci nekaj sporekli med seboj. Nesloga je povsod glaba, tako tudi pri odru. Želimo, da se čimprej med seboj pobota in nam prikažejo kaj kvalitetnejšega kot zadnjič.

Gledalec

Ali je mogoče na Bistricah ustanoviti pevski zbor?

Na Prekmurjem tedno je nastopilo sedem mešanih pevskih zborov iz Prekmurja in sicer iz Turinča, Bogojane, Melincev, Sobote, Tišine, Grada in iz Kurme. Vsak zbor je zapel samostojno, vsi zbori pa so skupno zapeli dve pesmi. Zlasti je bila uspešna »Pesem o svobodi«, katero je zapelo 250 pevcev in pevk.

Nastaja vprašanje, ali je sedem zborov zadostno število za naš okraj. Če upoštevamo, da razen teh zborov obstoje zbori še v Črenšovcih, v Puconcih, da je v Dolencih deloval ženski pevski zbor in da se nekaj dela tudi na Cankovi, potem ne moremo biti zadovoljni s tem številom zborov, ker v našem okraju obstajajo pogoji za razvoj pevskih zborov. Tako lahko nastanejo zbori v Lendavi, Veliki Polani, Rogoševcih, Bodoncih, Križevcih, Beluči in še v nekaterih drugih krajih.

V Gornji Bistrici je v predvojni Jugoslaviji deloval dober pevski zbor pod vodstvom učitelja Skoka. Nabil si je

celo klavir, da bi bilo delo lažje in uspešnejše. Kaj pa je danes na Bistrici? Ljudje želijo peti, imajo klavir, a imajo tudi pevovodjo, ki zna voditi pevski zbor. Zbora pa ni in akupnega petja ni. Zakaj ga ni? Zato, ker društva niso toliko močna, da bi ljudi združila in da bi začeli s delom. Zato bi morale naše množične organizacije, zlasti pa organizacija OF, kot matična organizacija, voditi skrb, da pride do ponovnega dela. Seveda, da bo morala tudi ljudska prosveta nuditi pomoč obnovi zbora. Toda želja je, pa tudi možnost je, da bi ta zbor na Gornji Bistrici bil eden izmed številnih najmočnejših zborov Prekmurja. Ta zbor bi lahko zajel vse tri Bistricice, a to pomeni, da bi imel 80 do 100 pevcev in pevk. Obstoje je manjše težave kakor na primer spor o tem, čigav je klavir in kdo ga bo dal popraviti, ker je za to potrebnih 8000 dinarjev, toda to so male stvari, ki se lahko takoj rešijo. Tov. Cigut, kot dober

pevovodja, bo lahko nadaljeval s delom, ki je prenehalo po odhodu tov. Skoka. Prepričani smo, da bo zbor, pod dobrim vodstvom in z dobro organizacijo v kratkem ne samo dosegel ostale pevske zbere, ampak jih bo celo presegal. Toda treba je zagrabiti za delo, zato naj društva in množične organizacije takoj pristopijo k delu. Novak Anton.

Nesreče, nezgode, požari!

PROMETNA NESREČA, KI JE SKORAJ ZAHTEVALA ŽRTVE

Pretekli teden se je v Ljutomeru pripetila prometna nesreča. Šofer pri okrajnem ljudskem odboru, Peter Mlinarič, se je v spremstvu dveh tovarišev odpeljal na Razkrižje, ne da bi zaposil za dovoljenje pri svojem delodajalcu. Ko so se vračali v »Kapitenu« nazaj proti Ljutomeru in se približali prehodu čez železniško progo, je Mlinarič prezrl spuščene zapore in se zaletel vanje. Ko so se prestrašeni potniki znašli na progi, so zagledali nekoliko metrov vstran drveči vlak. Tovariš Jug je v zadnjem trenutku zavpil: »Gas! Vlak prihaja...« Na srečo Mlinarič ni izgubil duha prisotnosti in je pognal avto v drugo zapornico. Ta podvig šoferja jih je rešil. Stopnice na vlaku so sicer zadele ob zadnji konec avtomobila in ga tudi zaokrenile, vendar pa so potniki ostali živi in so odnesli le lažje telesne poškodbe. Škoda na avtomobilu cenijo nad 20 tisoč din.

Neprevидnost se je Mlinariču že v drugič maščevala. Pred dobrim mesecem se je z istim avtomobilom zaletel v železniške zapornice pri Radgoni. Da ne bi bilo v bližini motorista, ki je ustavil vlak, bi v nesreči našli smrt še trije njegovi sopotniki. Pri zaslišanju je Mlinarič izjavil, da ni opazil zapornic zaradi sončnih žarkov, ki so mu zaprli pogled na cesto. Preiskava se nadaljuje.

MASČEVANJE ALI KAJ?

V Vidanovcih pri Ljutomeru je 7. septembra zarana izbruhnil požar. Ogenj je upepelil stanovanjsko poslopje Mažeričeve, ki je utrpela nad 100 tisoč din škode. Vzrok požara zaenkrat še niso pojasnjeni, vendar so storilcu na sledi.

ELEKTRIČNI TOK GA JE UBIL

Pred dnevi je Franc Kolar, mesarski pomočnik pri podjetju »Zivinopromet« v Ljutomeru, odšel v kletni prostor pod mesnico in stopil k omariči z električno napravo. Ko je pritisnil na gumb, s katerim je hotel pognati motor v hladilnici, so žvignile iz naprave iskre in se izgubile v njegovem telesu. Ker je stal na mokrih tleh, je elektrika imela večjo moč. Vrglo ga je na tla, kjer si je razbil glavo in takoj izdihnil. Truplo tragično preminulega Kolarja so pokopali na pokopališču v Bučkovcih. Na njegovi zadnji poti so ga spremljali številni poznanici in prijatelji ter uslužbenci podjetja »Zivinopromet« iz Ljutomera.

Smrtna nesreča zaradi neorevidnosti šoferja

Minulo soboto zvečer ob 20.30 je peljal šofer tovornega avtomobila Jože Lukač iz Kroga po cesti iz Sobote proti Martjanem. Na ovinku blizu gostilne Flegar mu je privozil nasprotni kolezar Kuplen Karel, traktorist Državn. posestva Rakičan. Kljub temu, da je kolezar vo-

V četrtek 4. septembra je v

Ljutomeru po mučni boleznih dotrpela Alojzija Loparnikova. Bila je žena-proletarka. Nad 30 let se je kot vdova težko prebijala skozi življenje. Če bi mogla spregovoriti iz groba, bi nam prav gotovo povedala, kako neusmiljeno so jo zapostavljali in izkoriščali bogati kmetje, pri katerih si je polskala prebivališče. Kdo bi naštel vse dni, ko je lačna in žejna garala na polju za skorjico kruha in borno stanovanje. Kdo se je usmili uboge starke, ko so jo zapuščale telesne moči? Da, trpela je s tihim upanjem, da bo tudi njej zasijalo sonce. To pričakovanje se ji je izpolnilo v zadnjih dneh življenja. Umrila je v sinovem naročju.

Mati trpinka je vstala iz groba pozabljenka, ko je odšla na zadnjo pot v spremstvu številnih črno oblečenih ljudi, ki so s solzami v očeh obstali pred njenim zadnjim domom. In sončni žarki so ji poslali zadnji pozdrav. Ohranili jo bomo v lepem spominu!

Vinogradniki, pozor!

Vse vinogradnike na področju okraja Ljutomer opozarjamo, da ne pričnejo s trgatvijo grozda pred 27. septembrom, ker vreme v zadnjih dneh ugodno vpliva na zorenje grozda, ki pridobiva dnevno tudi do pol grada sladkorja. Ker se vino kupuje in prodaja strogo po kakovosti, bo občutna razlika v ceni dobrih in slabih vin. V interesu vsakega vinogradnika je, da s trgatvijo počaka vsaj do gornjega datuma. Kjer je grozde zdravo, pa je priporočljivo odložiti trgatve do prvih dni oktobra. Z rano trgatvijo škodujemo sebi in skupnosti!

Gospodarski svet pri OLO Ljutomer

VAŽNO OBVESTILO!

Pozivamo vse upnike in dolžnike, da prijavijo do vključno 25. septembra 1952 svoje terjatve, oziroma poravnajo svoje dolgovne uprave »Prekmurskega tedna«. Po navedenem roku se nobene terjatve ne bodo priznale, dolžniki pa bodo predani v prisilno izterjavo.

Uprava »Prekmurskega tedna« Murska Sobota

FRANC KOLAR

mesarski pomočnik, uslužben pri podjetju »Zivinopromet« v Ljutomeru. Dragega tovariša se bomo vedno spominjali!

Uprave in sindikalna podružnica »Zivinoprometa« v Ljutomeru.

zil po desni strani, se je tovrni avtomobil — šofer, verjetno v vinenem stanju, je vozil po levi — zaletel v vso silo v kolezarja in ga podr tako, da je bil na mestu mrtve.

Spet kriček primer po prevladnosti in zahteva po dobrem in urejenem stanju prevoznih sredstev, v izogib podobnim nesrečam Zadevo se raziskujejo pristojni organi.

Petek, 19. septembra — Vitodrag, Konstantin
Sobota, 20. septembra — Brane, Evstahij
NEDELJA, 21. septembra — Matej
Ponedeljek, 22. septembra — Mavricij
Torek, 23. septembra — Slavojka, Tekla
Sreda, 24. septembra — Nadjia, Marija
Četrtek, 25. septembra — Uroš, Avrelija
Petek, 26. septembra — Justina
Sobota, 27. septembra — Radomira, Korza in Damijan
NEDELJA, 28. septembra — Venčeslav

Sonci vzide 20. septembra ob 5,45, zaide ob 18,05; dolžina dneva 12,20. — 26. septembra vzide ob 5,54, zaide ob 17,52; dolžina dneva 11,58.
Gibanje lune: mlaj dne 19. septembra ob 8,22, prvi krajec dne 26. septembra ob 21,31.

SPOMINSKI DNEVI

20. septembra 1941. leta je bil iz partizanske čete na Mokrcu in čete na Zali sestavljen Kranski bataljon.
23. septembra 1942. leta so slovenske partizanske čete napadle Italijane pri Planini blizu Črnomlja ter jim v večurni borbi prizadejale težke izgube.
28. septembra 1831. leta je bil rojen Fran Levstik, slovenski pisatelj in pesnik, literarni kritik, politični delavec in jezikoslovec. Umril je 16. novembra 1887.

KINO

KINO SOBOTA predvaja od 19. do 21. septembra ameriški film »Dom sovražstva«, od 23. do 25. septembra nemški film »Dokleta za rešetkami«. KINO LENDAVA predvaja 20. in 21. septembra ameriški film »Kraljevi brivce«, 23. septembra angleški film »Ne zapusti me«. KINO GRAD predvaja 20. septembra francoski film »Ljubavni sen«. KINO LJUTOMER predvaja 19. do 21. septembra ameriški film »Vse o Evi«, 24. in 25. septembra ameriški film »Asfaltna džungla«.

ZAHVALA

Po mučni boleznih je umrla naša mama in babica

Alojzija Loparnikova

Vsem, ki ste ji kakorkoli lažjali bolečine, najiskrenejša zahvala. Posebno pa se zahvaljujemo Planinskemu in filatelističnemu društvu za darovane vence in vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti ter s cvetjem in zelenjem ovenčali njen grob.
Ljutomer, Graz, Stročja vas, Žaluojača hčerka in sinova.

MALI OGLASI

PRODAM dobro ohranjeno motorno kolo N. G. U. 98 ccm ali zamenjam za šivalni stroj. Kolarič, šiviljstvo, Radgonja.

IZDELUJEM OBLEKE po najnižjih cenah. Vsem strankam se priporoča: Franc Vučk, krojač, Apače.

PRODAMO veliko globoko kotičjo, 2 peči »Zephir«, nove kahlje za kmečko peč in višeko tehniko. Vprašajte v gostilni Škraban v Rogoševcih.

OBZALUJEM in preključem kot neresnične žaljive očitke, ki sem jih dne 4. septembra t. l. izrekel napram Počič Jožefu, posestniku v Fokovcih in se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega postopka. Molnar Terezija, poljedelka, Selo 110.

TOMO BREJC:

Nekaj spominov na veliko stavko gradbenih delavcev leta 1936 v Murski Soboti

Letos avgusta meseca je preteklo 16 let, odkar se je začela in zmagovito končala velika stavka gradbenih delavcev v M. Soboti in okolici.

Za lažje razumevanje dogodkov tistih dni naj predhodno dam kratko pojasnilo:

V letu 1936 je življenjska stiska gradbenih delavcev Slovenije prispela do vrhunca. Draginja je neprestano naraščala, plače so ostale iste. Fašistični državci Nemčija in Italija sta se pripravljali na drugo svetovno vojno ter zato kupičili rezervne zaloge živil, ki sta jih v ogromnih količinah uvažali tudi iz Jugoslavije. Vsled velikega izvoza so naglo rasle cene na notranjem domačem trgu. Indeks cen življenjskih potrebščin se je v letu 1936 — v primerjavi z letom 1930 — dvignil povprečno od 10 do 15%. Kapitalistična izvozna podjetja so že v teh letih na račun pomanjkanja delovnih ljudi zaslužila težke milijone. Plače gradbenih delavcev pa niso več zadoščale niti za najskromnejše preživljanje. Povprečna plača

pomožnega gradbenega delavca Slovenije je znašala od 2 do 3 din, kvalificirani zidarji so zaslužili največ 4 do 5 din na uro. Če sedaj še upoštevamo, da je bilo gradbeno delo v stari Jugoslaviji izrazito sezonskega značaja, ki je trajal le 5 do 6 mesecev na leto, da brezposelnih podpor za gradbene delavce pravzaprav ni bilo, da so ti delavci za časa sezone — kdor je imel to srečo, da je dobil delo — zaslužili komaj toliko, da so ostali pri življenju, niso pa mogli ničesar prihraniti za zimo, — potem si lahko predstavljamo vsaj nekoliko v kakšnem pomanjkanju so živel delavci in njihove družine.

Videč stisko gradbenega delavstva, se je na iniciativo narodnega heroja in pokojnega organizacijskega sekretarja KPS tov. Toneta Tomšiča, že v jeseni 1934 ustanovil iniciativni odbor zveze gradbenih delavcev Slovenije, kateremu je bila dana naloga, da kot sindikalna organizacija v okviru URS-ovih sindikatov pripravi vse potrebno za organizirano borbo gradbenih delavcev Slovenije, za iz-

boljšanje njihovega gospodarskega položaja.

Prva velika stavka stavbinev se je začela v Ljubljani 4. julija 1936 in končala s popolnim uspehom. Takoj nato so se začele stavke gradbenih delavcev v Mariboru, Kranju, Jesenicah in v Celju, ki so vse končale z večjim ali manjšim uspehom.

Na poziv Zveze gradbenih delavcev Slovenije so se v tej sindikalni organizaciji, ki je ves čas delovala pod vodstvom Partije, začeli organizirati tudi gradbeni delavci iz Murske Sobotice in okolice. Ustanovili so sindikalno podružnico in se s pomočjo vodilnih tovarišev iz Ljubljane začeli pripravljati na organizirano borbo.

Položaj gradbenega delavstva v Murski Soboti in okolici je bil še neprimerno težji kakor v ostalih krajih Slovenije. Za dokaz naj navedem sledeče številke: delovni čas je trajal 12 ur dnevno. Povprečna plača pomožnega delavca je bila 1,75 dinarja na uro za ženo, možki 2 din na uro. Zidarji in ostali kvalificirani delavci 3 do 3,75 din na uro.

Vodstvo Zveze gradbenih delavcev Slovenije je za pogažanja s podjetniki v Murski Soboti za povečanje plač delavcem, ureditev delovnega časa ter ostalih delovnih pogojev, določilo mene. Naš poziv, naj gradbenim delavcem povečajo plače, so podjetniki gladko odbili. Kmalu potem smo ustanovili stavkovni odbor ter izvršili vse priprave za organizirano stavko.

Ta se je dejansko začela dne 3. avgusta 1936 in se odvijala v polnem redu in disciplini do sedmega dne. Stavkolomcev v prvih dneh stavke skoraj ni bilo. Stavkovne straže so imele prve dni le malo posla. Toda med tem časom so se gradbeni podjetniki organizirali in podpirali od oblasti in znanega izkoriščevalca prekmurskega ljudstva Josipa Benka, podvelji vse korake, da bi stavko zlomili. Začele so deževati obljube, podkupovanja in grožnje, na pomoč jim je prišla kapitalistična oblast in z njo vred žandarmerija in tajna policija.

Ne spominjam se več vseh podrobnosti, ali eno lahko rečem: Nikjer v Sloveniji se gradbeniki niso posluževali tako podlih sredstev, da bi stavko zlomili, kakor v Murski Soboti.

Stanovaj sem ves čas stavke v gostilni pri Fafliku in sproti plačeval hrano. Ko sem drugi

dan stavke hotel plačati kosilo, mi je gostilničarka rekla, da je kosilo že plačano ter v bodoče ne bom nič več plačeval za hrano in stanovanje, da je to že urejeno, ni mi pa hotela povedati točno kdo bo zame plačeval, temveč je samo rekla, da je to oblast uredila. Razume se, da sem to podlo ponudbo odločno odklonil. Se istega dne popoldne sem zvedel, da sta podobne ponudbe dobila tudi predsednik in tajnik ter ostali člani stavkovnega odbora, ki so jih prav tako odločno odklonili.

Cetrti dan stavke okrog osme ure zjutraj sem se nahajal v stanovanju predsednika stavkovnega odbora. Naenkrat sta v stanovanje dobesedno vdrila dva žandarja in nekli nameščenec okrajnega načelstva v Murski Soboti. Vpričo mene so nahučili predsednika stavkovnega odbora, kako si upa prevzeti vodilno mesto v organizaciji javnega značaja, on, ki je bil obsojen zaradi grdega moralnega zločina, ter da si je za tajnika vzel vrednega pajdaša, ki je bil tudi že obsojen zaradi tativne. Pri tem so vsi trije kričali kakor divjaki, eden od žandarjev pa je prestrašena moza večkrat sunil s pestjo v brado, da je bil ves krvav, obenem pa je rožljal z verigo za vklepanje in mi govoril, da je aretiran.

Čeglih so me tan na lotmerški ravstavi poštno obrali no je moja stara duma jako bajulila, sen te denok ša tūdi v Soboto glejat rastave, ven je pre tan faleše. Resen sen plača za vožjo samo polovico. Na karti je blo napisano Lotmerk—Murki solata pa sen si misla, či dobin tan k temi še teletino, te de fse v rēdi. Dere sen te ali priša ta, sen vida fse puno zastal. nazadjo pa tak veko kučo, ka bi sprava celo Vujdrimlako s fsemi numerami notri. Viš — sen si misla — veka kuča, več majo — več se vidijo, več znajo! Pa tista pūtra tan pr kasil! Takjo pa puno vina bi hteja meti duma i koti — te bi mi šefarilil Fsega van nen moğa povedati, kaj sen vida, pač pa tisto, kaj se mi je najbolje dopalo.

Zdravi so tan prek Māre gvīno bole kaj mi, ven so meli za vračeje deskrat več čega prpravljena kak pri nas. Samo tista ženska, kera je stala den pa noč tan notri, je nabriže jetična — to se že vidi na jeniš slokih nogatih. Zato pa je bija požarnik v drugi hiši bole zdrav videti. F tisto uniformo bi tūdi lahko predjega lotmerškega požarnika fteknoli. Potlan pa sen vida teč žensk jank no drugega vruga, ka sen bija fista rat, ka je moja stara duma ostala. Dugo sen gleja dve papirati gostūvaji z jako splešenimi ženihi no lepe podobe, napravlene z aliñ pres jesiha. Eni se je reklo „Jūtinā. Lidjē nāji so meli nekše špicaste oči nabriže zato, ka so zolili fsi samo v en pisrkiči, ker je sta nat ognom. Bole je že blo v zidaniš, ga je strašno debela ženska mešala gulāš v kotli, pret faskin dedon pa je sta pun slatinček. Tistega Kološa, ker delā tak fajz fotografije, moren enok povabiti k nan, ka de tūdi fse razdrapne kuče po naši Vujdrimlaki oči vzeja. Keko sen te ali vida cekof, pūter, ročk, pisaniš sklet, mašin, fse felē čega, marel pa debelih svin, krač, telet, bifok no tikvi, rune, krampira no tak dale — toga najč nen prava. Tan pr našnih tūrnih — enega sen si hteja sposoditi, ka bi v naši čreti začela vrtati — sen pita nekšega tovariša, kčemi so te ali tisti žubanci svēdi, te pa mi je reka, ka grejo fsi v zobne abulante. Dugo sen gleja klobase, veka kaj tikvi, no pariske jezike pa si misla, ka bi tūdi mi lahko meli tako fabriko za zvezane ženske jezike. Prekmarske jaja so ne debeleše kak prleške, pač pa kure same priskavlejo svoje numere najē. Vida sen tūdi, ka so tan prek Māre že pred dvesto leti znali pisati no brati pa ka je neki Miško s Krajskega napisal največ knjig ot prekmarskih lidī. Vino, ciglove no leder so si sposodili ot Lotmerzanič, kamne za grobe pa že sami delajo. Tan so me tūdi dobli k temi, ka sen nekaj f prekmarski radio guča. F tisti lūki je blo vraziljo toplo, ka je samo teklo z me, poveda pa sen, ka malega Lotmerka polēk veka. Sobote ne je treba biti aran.

To je gvīno resen, ven nemojo tan najč vselega terjatra kak pri nas v Lotmerki. Zato si misle ali me je vnožalo, dere sen zveda, ka de igra, pa sen se zāpela tadoj. Lidjē so van sideli eden na oven, tak je blo puno. Režali so se fskakemi šment, meni pa so se neitne reči zdele precik žalostne. Žalostno je blo že ot kraja to, ka je celi šerog igro kumaj potegna nekšo kratko blažo z nezgrāntano globoke lūke. Potlan je nastopila črna smrt z belimi čunatimi. Petkrat je pozvala nekšega četečnega Birokrada, ka bi ša i joj, pa se je vrak samo z

nekšimi palagrafi zgovarja. Bole bi bilo, či bi ga že oprvič hreknola z z branovlakon po hempasti hrđaji pa bi ga bija kuncē. Tak pa je bija tota štorja žalostno duga no tenka kak lotmerške hrenočke. Tūdi z drugoj igroj bi lahko hitro kuncali, či bi priē, kak so fsi fsi hiši prehladili no dobli nāhot, zatresnoli tisto žalostno okno, kerega prač za prač ne je blo nigi. Te pa sta nastopila dva napol glūha pezdionosta no se spomijala fse felē reči tak kak prav hrnkā — žalostno pri ten je blo to, ka je eden ribja po blajah z železnoj palico pa ne je zgraba najč kraša. F kčemi, kera je začen prišla na ret, je blo otkraja fčista fajz no lūstno, ven so nan zapel nekaj veselih pesmi. Dere pa se pridrla šūroka ženska no svojeja deda z metljō dumu nāgnala, te je blo znavi jako žalostno. Tistemi debeleši Mihalēki, ker je lūša svoje domače špajse, sen se že precik smeja, jegoj dugi no združeni padāš Vanek pa je igra

del v prid kmetijstva dokazuje, da se občinski odbor zavzemajo in po svojih močeh prispevajo za dvig kmetijstva. Nasprotna in škodljiva pa je tendenca nekaterih zadrug, ki svoje delo omejujejo na izkjučno trgovsko mrežo. V zadrugi Velika Polana se njen predsednik navdušuje za odkup živine, čeprav to na njenem območju ni osrednje vprašanje, ker je Počana letolajno sušo manj občutila kot drugi kraji. Pozabljajo pa na dograditev zadržnega doma za katerega nudi manjkajoči material občinski ljudski odbor, preostali gradbeni material pa je se tako izpostavljen vremenskim neprilikom. Občinski ljudski odbor je namreč ponudil nekaj materiala za dograditev zadržnega doma in večkrat povprašal za skupno delo, a vse prizadevanje je dosedaj ostalo le pri — miru.

Uspešna pomoč sp'ošnih kmetijskih zadrug zadržnemu kmetijstvu

Številni zadnji ukrepi naše ljudske oblasti so nadvse ugodno vplivali na delo mnogih upravnih odborov splošnih kmetijskih zadrug. Upravni odbori so aktivno rešili zadržite kmetijskih obdelovalnih zadrug ali ekonomij s KZ. Ponokot je ta združitev še v poteku, v mnogih krajih pa so se gospodarstva že združila. S tem so pa KZ prevzele vse odgovornejše delo, posebno, ker so mnoga dela na področju kmetijstva težavnejša. Tov. Krmelj je na to odgovornost pri delu zadržnih upravnih odborov še opozoril na Zboru zadržnikov v Ljubljani. Pogledimo, kako poteka to pri nas.

Upravni odbor KZ Turniške nudi kmetijstvu vso pomoč in ga uspešno vodi. Te dni je KZ v Turnišku nabavila, za svoje zadržno posestvo novi „Steyr“ motorni stroj s prikolico in drugimi pripadajočimi deli. Zadržga bo z nabavo traktorja sprostita več parov konj in bodo le-ti napredaj. Prav zaradi tega je tudi zadržno posestvo bilo v skrbeh glede prehrane po prizadetih kuših. Povsem lažje pa bodo prehraniti goveje živino, ki jo bodo na račun prodanih konj lahko pomnožili. Upravni odbor je zainteresiran za dograditev zadržnih hlevov, s čemer je omogočeno združitev živine v novem skupnem hlevu. Tako bodo odpadale razne tatvine po zadržništvu sovražnih malo-pridnečih.

V Turnišku se traktorja veselijo, ker bodo z njim lahko pravočasno opravili poljska dela, kar do sedaj ni bilo vedno mogoče. Zadnji primer nam daje vtis, da so v upravnem odboru ljudje s primerno zavestjo, ki jim ni cili samo trgovsko zadržništvo, ampak tudi smotno usmerjanje kmetijstva. Zato je poskrbljeno za osnovni pogoj dviga kmetijstva proizvodnje in upravnih odborov se je s tem odločil pomagati delovnim kmetom, da bodo prišli iz primitivnega obdelovanja in kulturne zaostalosti k napredku.

Na uspeh zadržnega kmetijstva pa je zainteresirana tudi ljudska oblast. Občinski ljudski odbori so v letošnjem letu izvedli mnoga melioracijska dela. V Turnišku so tako dela izvršili v dolžini približno 5000 metrov in s tem preprečili nevarnost poplavl na področju 70 hektarov obdelovalne površine. Tudi v Polani so očistili odvodne kanale, ki zaradi zamašenosti niso v jeseni 1950, leta odvajali vode in je bilo poplavljenih nad 300 ha zemlje. Vse to in mnogo drugih

motili in s tem borbi delavstva zadaj težak udarec.

Naslednje dni so manevri oblasti in Benkovih vojnovod, da bi zlomili stavko, trajali dalje. V odsotnosti mož, ki so stavkali, so sumljivi tipi obiskovali njihove žene, poizvedovali kam njihovi možje zahajajo, s kom se družijo itd. in vse kar so žene rekne zapisovale. Hkrati so govorili ženam, da so njihovi možje člani prepovedane, nezakonite Komunistične organizacije, da bodo arretirani in obsojeni na dolga leta ječe.

Nekatere žene so se dale preplašiti, jokale so in rotile svoje može, naj se ne spuščajo v to nevarnost, naj ne unicujejo družine, naj gredo na delo itd. S skupino naizvednejših tovarišev smo imeli polne roke dela. Pobijali smo lažnjive govornice, prepričevali stavkujoče naj vztrajajo v borbi, skrbeli, da so stavkovne straže podnevi in ponoči nadzorovale stavbišča, med ostalimi tudi zato, da se razrednemu sovražniku, ne bi posrečila kakšna nova provokacija.

Odlučna borba stavbinskih delavcev je opogumila tudi vse ostale delavce v industrijskih podjetjih v Murški Soboti. Iz Benkove tovarne mesnih izdelkov so sporočili, da želijo vstopiti v našo sindikalno organiza-

tak hempastega kmeta, kak ga f Prlekiji najē nega. To je tūdi blo žalostno. Na kunci so fsi igri fteknoli svoje namalane larje no roke skos lūke v nekši namalani steni. Vrezali so še eno lūstno ta slovo, ka smo se fsi režali. Žalostno pa je blo to, ka je Mihalek pecka svojo staro samo po namalani okrogli pečnici. Vmes je nekši sloki človek v ritnen klopci napovedāva, kaj še fse pride. Ot fseh špajof sen si tisto večer zapuna samo tri precik vujave, ven sen jih čūja že tūdi. Prvega so nan prnesli i papiri, drugega f punih blačah, tretjega pa v žmahnem lošakem gulāši.

Dere je te ali veseli terjater mina, smo bili veseli fsi — igri no tisti, ker smo je poslūšali skorok dve vūri. Na rastavi smo si potlan fsi fšūper kumaj odebnoli ot veselja no žalosti. Tan sen zveda, ka je nekši zmešani komisjon sklena, ka so začli no met več vredni kaj pamet, ven so dobli ločci za svojo naphano divjačino prvo nagrado, čebelarji za svoje lesene pajē drugo, naša živa deca no školniki pa za svoj papirnatī klump samo pohvalo.

Tak je tūdi prač! Pameti nemreč spēdi ali na krūh namazati. Zaj je v našem staren Lotmerki znavi tak kak priē. Nega več plesa no koncertof pa tūdi ne pēnes. Či se čēš fal naplesati, vdrapni tadoj na Rāskrli Tan bo najprije pleja v enoce za cirkef, potlan pa lahko šrajšof do zarana pot fšajmestrovim žegnof. Če pa bi rat kaj lepega čūja, te se spravi ponoči na lotmerški stari plac pa boš doba dugi pesni koncert fčista zabadaš! To van svetovlje vūjec Balāš.

del v prid kmetijstva dokazuje, da se občinski odbor zavzemajo in po svojih močeh prispevajo za dvig kmetijstva. Nasprotna in škodljiva pa je tendenca nekaterih zadrug, ki svoje delo omejujejo na izkjučno trgovsko mrežo. V zadrugi Velika Polana se njen predsednik navdušuje za odkup živine, čeprav to na njenem območju ni osrednje vprašanje, ker je Počana letolajno sušo manj občutila kot drugi kraji. Pozabljajo pa na dograditev zadržnega doma za katerega nudi manjkajoči material občinski ljudski odbor, preostali gradbeni material pa je se tako izpostavljen vremenskim neprilikom. Občinski ljudski odbor je namreč ponudil nekaj materiala za dograditev zadržnega doma in večkrat povprašal za skupno delo, a vse prizadevanje je dosedaj ostalo le pri — miru.

Sprico vseh teh malomarnosti in prizadevanj bodo v bodoče nekateri upravni odbori KZ morali vložiti več skrbi in dela v razvoj našega zadržnega gospodarstva, ne pa se omejevati le na trgovanje. Prav KZ morajo omogočiti in stremiti za smotnim gospodarstvom za vse ljudsko blaginjo in napredek. S. S.

ZA NAPREDEK NAŠEGA ČEBELARSTVA

In na pobudo prekmurskih čebelarjev je bilo v nedeljo 7. septembra v Soboti dobro obiskano predavanje o poznavanju in zatiranju čebeljih bolezni. Predaval je dr. I. Kenda, direktor Veterinarskega zavoda v M. Soboti.

Za to zanimivo predavanje je vladalo veliko zanimanje, pa tudi potrebno in koristno je bilo, saj je Veterinarski zavod v Soboti v zadnjem času ugotovil kar v osmih občinah okraja kugo čebel, ki pomeni resno nevarnost za naše čebelarstvo. Podobna predavanja so še zaželena.

Dopisujte

v „Obmurski tednik“

Zgrabil je neko mlado dekle, delavko, ki je s škafom v rokah prišla mimo in kot ostali prenehala z delom — za bluzo na prsih in dvakrat butnil z njeno glavo ob zid ter obenem kričal: »Ti prokleta cajdra, ali boš delala ali ne?!...« Takrat je tudi meni zavrle kri, storil sem nevarniško dejanje, ki ga v takratnih okoliščinah in kot zastopnik legalne delavske organizacije ne bi smel tvegati. Toda v moji notranjosti se je bilo nabralo toliko srda, da nisem mogel več vzdržati. Zgrabil sem polirja in ga treščil ob zid, obenem pa sem mu prisolil tako zašunico, da je od tega udarca še mene nekaj dni roka bolela. Spominjam se še pravo dobro, da se je dedec z obemi rokami prijel za glavo in govoreč »ježuš, ježuš«, bežal iz stavbe.

Isti dan ob desetih dopoldne je sreski načelnik Gašper Lipovšek sklical pogajanja med vodstvom stavkujočih in gradbenimi podjetniki. Zaupnikom in meni je prigovarjal, naj sprejmemo plačilne in ostale delovne pogoje, ki jih nudijo podjetniki, češ saj vidite, da ne morete nadaljevati s stavko. Odgovoril sem mu, da je pomoč že na poti in da nas bo podprla naša centrala v Ljubljani, čeprav to ni bilo res, ker je bila tudi naša centrala blagajna

ŠPORT

NEZANIMIVA IGRA V LENDAVI

NK Nafta — Jedinstvo (Čakovec) 1:1 (1:1)

Minulo nedeljo je imelo moštvo NK Nafta v gosteh NK Jedinstvo iz Čakovca. Ker smo tik pred začetkom prvenstva v slovenski ligi, je vsakdo pričakoval, da bo to srečanje zelo za-

Drobne iz Ljutomerskega okraja

SEMENA POSTAJA V LJUTOMERU bo letos odkupila predvidoma okrog 2500 kg semen črne detelje, 6000 kg grahovice in 5000 kg lupine za zeleno gnojenje ter po dva vagona ajde in koruze. Da bi pa z čimbolj zadovoljili potrebe kmetovalcev, so začeli čistiti in razkuževati štirice z dvema selektorjema. To delo opravljajo v glavnem skladišču v Križevcih. Čistijo pa za zadržna in zasebna gospodarstva.

V ČAST VI. KONGRESA KPJ TEKMUJEJO tudi mladinski aktivi v ljutomerskem okraju. Posebno lepo se to tekmovanje odvijeta med mladinskimi komitaji občin Razkrižje in Apače. Tekmujejo v raznih točkah, tako v ideološki vzgoji članstva mladinske organizacije, vključevanju novih članov v mladinski organizacije, po zadržnih vprašanjih in vključevanju mladine v razna kulturna in športna društva.

TEKMOVANJE SO NAPOVEDALI tudi člani delovnega kolektiva Državnih električnih podjetij v Radgoli. V času tekmovalnja bodo poizveli ideološko politično delo in izboljšali notranjo organizacijo v podjetju, navadili delavce na čimvečje varčevanje in jih podrobneje seznanili z vlogo delavskih svetov. Kolektiv je napovedal tekmovanje vsem sorodnim podjetjem severne Slovenije.

NA KOSTANJU SO SKLENILI, da bodo v tekmovalnju v čast VI. kongresa KPJ uredili zadržno dvorano. Tekmujejo pa z Malo Nedeljo v utrditvi kmetijske zadruge, pravilo pa, da bodo v čast Kongresa ustanovili tudi godbo na pihalu.

GLAVNA CESTA NA KAMENČAKU je v kaj lepem stanju. Kupi gramozja so na njej navoženī že dolgo, tako so že vsi potlačeni in prerasli s travo, zraven njih pa se zalivajo ob vsaki rosi cestne juze. Kaj pravite k temu, ali se ne bi dalo to nekako urediti? Kaj pa cestarji in kaj občinski možje? Dajmo, pijnitimo v roke, in uredimo nato cesto, saj je vse na razpolago; le dobre volje je treba. Volzniki in pešci bodo gotovo hvaležni.

DOBRO JE, DA VES...

da je čebula izvrstno sredstvo proti raku. Vsekakor pa pospešuje prebavo in mehača st. Ljudje, ki uživajo mnogo surovega česna in čebule, si ohranijo dolgo zdravje.

nimivo in da bo pokazalo, kako se je moštvo Nafta pripravilo za jesensko prvenstvo. Lepo vreme je privabilo na igrišče veliko število gledalcev.

Ze sam začetek igre je pokazal, da bo slabša in nezanimiva, kar se je videlo v mnogih nesmiselnih kombinacijah in nabijanju žoge pri obeh moštvi. Gostje so se vendar prvi znašli in dosegli vodilni gol. Ko se je že bil začel konec prvega polčasa, je Nafta nepričakovano izenačila. Priznati je treba, da so gostje v prvem polčasu imeli več od igre, vendar so pred golom preveč kombinirali.

Drugi polčas pa je minul ob nabijanju žoge na obeh straneh. Rezultat se ni izpremenil in odgovorja poteku igre obeh moštvi.

Gledalci so nezadovoljni zapuščali igrišče, vprašujoč se, ali Nafta res nima boljših igralcev, kot so n. pr. Lutar ki s svojo nemoščo igro sploh ne odgovarja na tem mestu.

Pohvalo zasluži edino Gerencič P., pri gostih pa levo krilo. V bodoče je treba pri izbiri igralcev gledati na kvaliteto igre posameznika ne glede na to, da so morda nekateri še mladi.

Lendave, je zadovoljivo vodil Varga iz Temke.

Ljutomer — »Partizan» Rače št. (1:0)
Na ljutomerskem nogometnem igrišču je bila preteklo nedeljo odigrana nogometna tekma med prvakom obmurskega okraja Ljutomerom in prvakom mariborskega okraja »Partizanom« iz Rač pri Mariboru. Čeprav je šlo za odločilno tekmo v boju za vstop v mariborsko nogometno podzvezo, so se morali domačini zadovoljiti z rahlim porazom. »Rahlim« zato, ker so bili enakovredni nasprotniki gostujočemu moštvi in so ga v igri večkrat nadkriljevali. Naključje pa je hotelo, da strelec niso mogli uresničiti ugodne »šanse« v prodorih in jih zaključiti s gol. To velja slasti za Ljutomerčane. Edini gol tega dneva so Račani dosegli v zadnji minuti drugega polčasa. Soduik je nepristransko vodil tekmo.

V nedeljo se bodo ljutomerski nogometniki srečali z enajstorico »Betona« na igrišču »Kladivarja« v Celju. Morda jim bo sreča na celjskih tleh naklonjena.

POPRAVEK:

V 37. številki našega tednika smo v članku pod naslovom »Odlučne zmagaje ljutomerskih kegjačev« poročali, da se Ljutomerčani bojujejo za vstop v republiško ligo. Nalujuba napakal Zato člank popraviamo s pripombo, da so tokrat tekmovali za prvenstvo Slovenije. Če bo šlo v nedeljo po sreči, bodo v Celju znova triumfirali. Morda postanejo prvaki Slovenije? Na eno izmed prvih mest pa se bodo prav gotovo vsedli. Obilo uspeha!

Objava

Svet za prosveto in kulturo VLRS, odbor za strokovno šolstvo, je objavil v »Slovenskem poročevalcu« št. 214 z dne 9. septembra 1952 sledeči

RAZPIS

na podlagi št. 38. 39. in 40. člena Uredbe o strokovnih šolah (Uradni list FLRJ št. 39-479 z dne 25. julija 1952) se odprejo pri

1. Tehniški srednji šoli v Ljubljani,
2. Gradbenem tehnikumu v Ljubljani,
3. Ekonomski sred. šoli v Ljubljani,
4. Ekonomski sred. šoli v Mariboru,
5. Ekonomski srednji šoli v Celju,
5. Ekonomski srednji šoli v Murški Soboti

delavski oddelki,

če se prijavi za vsak oddelček najmanj 25 kandidatov. Ponek v teh oddelkih bo popoldanski ali večerni in bo obsegal program ustrezaajoče srednje strokovne šole. Z diplomskimi izpitimi si pridobijo obiskovalci delavskih razredov srednjih strokovnih šol popolno srednjo strokovno izobrazbo in v vseh pravicah izenačeni z diplomiranimi učenci ustrezaajočih srednjih strokovnih šol.

V delavske oddelke ekonomske srednje šole se sprejemajo uslužbenici, ki so dovršili osemletko ali nižjo gimnazijo, oziroma splošnoizobrazvalno šolo za delavce. V te oddelke so lahko sprejeti tudi učenci šole za trgovske vajence, ki so v taki šoli napravili zaključni izpit, v to šolo pa so se vpisali z najmanj štirimi razredi osnovne šole, če napravijo poprej dopolnilni izpit.

Kot pogoj za vpis v delavske oddelke je sprejemni izpit, ki obsega iste predmete kot sprejemni izpit za ostale učence.

Rok za vlaganje prošnji na imenovanih šolah je do 20. septembra 1952. Ponek prične 1. oktobra 1952.

Na temelju gornjega razpisa pozivamo reflektante, da v omenjenem roku vložijo s 30 din kolkovane prošnje ravnateljstvu šole. Prošnji naj kandidati priložijo:

1. spravečalo o dovršeni nižji gimnaziji ali osemletki,
2. rojstni list,
3. potrdilo podjetja ali ustanove o uslužbenem razmerju s podatki o poteku uslužbovanja in izjavo o nezakovanju.

Sprejemni izpiti se bodo opravljali 29. in 30. septembra 1952 iz slovenske, matematike in zemljepisja FLRJ. Sprejemni izpit se opravlja iz snovi, ki je predpisana po učnem načrtu za nižje gimnazije.

Vsa pojasnila o sprejemnem izpitu, predpisani snovi ter vpisu se dobijo v ravnateljstvu Ekonomske srednje šole v Murški Soboti.

Ravnateljstvo
Ekonomske srednje šole
Murska Sobota

TOVARNA POLJEDELSKIH STROJEV - MARIBOR

obvešča, da ima lastno

PRODAJALNO V MURSKI SOBOTI

v kateri nudi kmetovalcem, kmetijskim zadržam in ostalim kmetijske stroje in poljedelsko orodje vseh vrst. Prodajalna ima na zalogi stroje in orodje Tovarne poljedelskih strojev v Mariboru, Tovarne poljedelskih strojev Novi Sad, Osiječke livarne in izdelke Tovarne poljedelskih strojev »Zadržuge — Zemun.

Obiščite našo prodajalno, ogledjte si razstavljenе stroje!

Še to!

Za nakup kmetijskih strojev in orodja lahko dobi te posojilo pri Narodni banki!